

A TENGERPART

NAPILAP

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. május 26.

116. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo del' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos példát sorja 40 fillér.

A magyar jog mellőzése a zágrábi egyetemen.

Előttünk van a zágrábi állami egyetemnek a folyó tanév II. felére szóló almanachja. Különösen érdekes ennek a jog- és államtudományi karra vonatkozó része.

A tanárok közt találjuk dr. Vrbanics Ferencet, a magyarbarát dr. Spevec Ferencet és dr. Egersdorfer Sándort, a magyar ellenes dr. Silovics Józsefet, a magyar nevű dr. Andrassy Lajost stb. Ez utóbbinak nevét azonban ékezet nélkül: Andrassy-nak írja az almanach.

Szomoruan nevezetes az almanachnak a tanrendre vonatkozó része.

Igy az előadott tantárgyak között szerepel elsősorban az „egyetemes jogtörténet.” Magyar jog- és alkotmánytörténetet — pedig ez a horvát jogtörténettel oly szorosan összekapcsolódik — a zágrábi jogászoknak elő nem adnak.

További tárgy a „katholikus egyházjog” (heti 6 óra) és a „házassági jog, különös tekintettel az osztrák törvényhozásra.”

A magyar katolikus egyház kánonjogát tehát, mely pedig elválaszthatatlan a horvát-szlavonországi katolikus egyház jogától, elő nem adják, pedig a zágrábi érseki szentszéktől felebbezett pereket még most is a pécsi püspöki szentszék bírálja felül és a két egyház fejlődése és története egymással legszorosabban összefügg; sőt a horvát-szlavonországi katolikus és görög-keleti püspökök a magyar főrendiháznak ma is tagjai. Elő nem adják — még vázlatosan sem — a magyarországi (új) házassági jogokat sem; ellenben „különös tekintettel” vannak az osztrák speciális törvényhozásra: pedig Horvát-Szlavonországnak Ausztria törvényhozásához és viszont semmi köze sincsen.

Előadják azután az osztrák polgári törvénykönyv novellájának tervezetét. Pedig ez még Ausztriában is csak csirájában van meg. Az osztrák horvát egyetem mégis nem arra iparkodik, hogy hallgatóival a magyar magánjogot, mely 800 esztendőn át — Verbőczy Hármaskönyvét is beleszámítva — a horvát magánjoggal egy volt és most is jórészen egy, megismertesse, hanem ehelyett külföldi államnak: Ausztriának nem csupán törvénykönyvét — mely ott egyébként kötelező — de ennek még csak embriójában létező novelláját is előadják.

Előadják azután az „egyetemes közjogot” (ius publicum universale), továbbá az „egyetemes statisztikát” és az „osztrák váltójogot”. Már pedig a zágrábi egyetemen inkább a magyar-horvát közjogot és a magyar statisztikát kellene előadnia, mert hiszen a horvát közjog a legnagyobb mértékben magyar közjog és a statisztika ügye Magyar- és Horvátország közt nem is közös, hanem tisztán magyar ügy. Éppen úgy a váltójog is az 1868: XXX. t.-c. értel-

mében a magyar országgyűlés hatáskörébe tartozik a magyar váltótörvény Horvát-Szlavonországban is hatályos; így a tanrendnek nem osztrák váltójogról, hanem magyar, vagy legalább is magyar-horvát váltójogról kellene beszélnie.

Dr. Kriskovics Vince tanár előadja végül a „horvát-magyar közigazgatási jogot, különös tekintettel az osztrák közigazgatásra”. Itt az elnevezés eléggé szabatos; de mi köze van a mi közigazgatási jogunkhoz az osztráknak? Ez is csak majmolása mindannak, ami ausztriai és ami az osztrákhú horvát testvéreknél (?) azonnal utánzásra talál.

A magyar kormány Horvát-Szlavonországon belső kormányzata tekintetében a magyar országgyűlésnek politikai és erkölcsi felelősséggel tartozik. Befolyását a mindenkoriban utján, ki viszont a horvát-szlavon tartománygyűlésnek politikailag nem felelős, érvényesítheti.

Felhívjuk tehát úgy őt, mint különösen a miniszterelnököt és a m. kir. horvát-szlavon minisztert, fejtsek ki befolyásukat abban az irányban, hogy a zágrábi egyetemen a horvát joggal együttesen fejlődött és attól teljesen elválaszthatatlan magyar alkotmány- és jogtörténetet, magánjogot, házassági jogot, statisztikát, váltójogot, továbbá a Horvát-Szlavonországon belül is bevett protestáns és görög-keleti vallásoknak egyházjogát is előadják.

Ez a legkevesebb, amit a kormánynak megtennie kell. E mellett örködni kell arra is, hogy a tanítás magyarellenes szellemben ne történjen; nehogy újabb jogásznemzedék nőjön fel, mely a pán-horvát és magyarellenes eszmékkel annyira telítve van, mint a mostani.

Országos vasutas gyűlés.

Brassóból jelentik, hogy a vasutasok országos nagygyűlését ott vasárnap reggel 9 órakor nyitotta meg Kramer Gyula, a Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetségének ügyvezető alelnöke.

A gyűlésen 39 kerület elnöke vett részt és igen sok vasutas. A fiumei kerületet Fodor Armin ellenőr képviselte. Ott voltak azonkívül a vasuti és hajózási főfelügyelőség részéről Rácskay Gyula vasuti és hajózási főfelügyelő, Jekelius Ágoston, Brassó vármegye alispánja, Szabó Sándor helyettes polgármester, Zakariás János és Bakonyi Samu országgyűlési képviselők, Halász Gyula, az E. K. E. elnöke.

Kramer Gyula elnök felolvasta Batthyány Tivadar gróf elnök táviratát, hogy betegsége miatt a gyűlésen nem vehet részt. Ezután elnök tartotta meg a megnyitó beszédét, vázolván a szövetség élet jelenlegi mozzanatait.

Lorber József főtákar jelentését a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette. A jelentés szerint a szövetségnek 28.000 tagja van. Az egyesület jogvédelmét az árvaház érdekében száztíz esetben vették igénybe. A jelentés végül a múlt év eseményeit ismertette.

Szatmári Lajos főszámvevő zárszámadásokat ismertette, mire a közgyűlés a felmentvényt megadta.

Ezután a tisztviselők megválasztására tértek át.

Elnöknek Batthyány Tivadar gróftól választották meg, titkár lett Lorber József, jegyző Bélay Sándor, pénztárnok Faludi József, ellenőr Kezdon Aladár.

A számvizsgáló bizottság tagja Lányi József, dr. Nyitrai Adolf lettek, Bezerédy Abel és Molitor Kálmán jegyzők között, akik ugyanannyi szavazatot kaptak, holnap pótválasztás lesz.

Délután 1 órakor a vasutasok megtekintették a híres Fekete templomot, ahol a 4000 sípos orgonán Lassel Rezső karnagy adott elő néhány darabot.

Délután 2 órakor 400 terítékű bankett volt, amelyen megjelent Mikes Zsigmond gróf főispán is.

Az első felköszöntőt Mikes főispán mondotta a királynak, utána Jekelius alispán a szövetséget élte.

Beszélték még Zakariás János, Bakonyi Samu, Bácskay, Kramer és többen.

Négy órakor a társaság kirándult Czenkre ahol a pesti máv. munkásdalárda a himnuszt énekelte el. Halász Gyula, az E. K. E. elnöke üdvözölte beszéddel a vasutasokat, a nemzeti együttérzésre szólítván fel őket. A czenki ünnepeket a dalárda Szózat-a zárta be.

Este 9 órakor a brassói vasutasok kabaret estélyt rendeztek.

A vasutasok a mai nap folyamán üdvözlő táviratot küldöttek Kossuth Ferenc ke-reskedelemügyi miniszternek, Sztéryni József államtitkárnak és Batthyány Tivadar grófnak a szövetség elnökeinek.

UJDONSÁGOK.

— **A kereskedelmi kamara ülése.** A kereskedelmi és iparkamara holnap, szerdán este ülést tart a következő napirenddel:

Hivatalos jelentések. A kereskedelmi miniszter leirata, amelyben felhívja a kamarát, hogy a vámtanácsban képviseltesse magát. Jelentés a kereskedelmi kamara részére létesítendő központi hivatal ügyében eddig végzett munkálatokról.

A kereskedelmi miniszter leirata a Corsia Deák kiszélesítése és átjárója és a fiume-buccarii második simpár ügyében.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara a borok ellenőrzéséről szóló törvény határozatainak revíziója iránt indított mozgalmának támogatását kéri.

A zárt ülésben pedig az általános ipartestületnek a szállodások ügyében küldött átiratát tárgyalják.

— **Izraelita istentisztelet.** A Sebuoth (pünkösd) ünnepek alkalmából az izraelita templomban kedden este félnyolckor, szerdán délelőtt fél tízkor, szerdán este háromnegyed nyolckor és csütörtökön délelőtt fél tíz órakor lesznek az istentiszteletek. Az utóbbi napon hazkorahot tartanak hitszónoklattal.

— **Dalmácia helytartója Fiumében.** Nardelli dalmát helytartó ma este érkezik vissza Bécsből és innen reggel Zarába.

— **A horvát bányahelyettes távozása.** Zágrábról jelentik: Crnkovics Miklós osztályfőnök tegnap bizonytalan időre szabadságra ment. Crnkovich nem is tér vissza többé állásába, hanem nyugdíjba megy s helyébe új belügyi osztályfőnököt és bányahelyestest neveznek ki.

— **Magyar hajójárat Kelet-Indiába.** Fülep E. G. bombayi importcég tulajdonos, a Kereskedelmi Muzeum keletindiai levelezője, a Kereskedelmi Muzeum könyvtárhelyiségében előadást tartott a keletindiai kereskedelmi viszonyokról és Kelet-Indiával való kereskedelmi összeköttetésünkről. Előadása során rátért a hajózás kérdésére s ennek kapcsán elmondta azt, hogy jelenleg az Osztrák Lloydnak a kobei járata érinti Fiumét s ez is két héttel Triesztből való indulása előtt, ami rendkívüli hátránya, sőt egyenes megakasztója a magyar kivitelenek s erősen rontja a magyar áruk versenyképességét. E járat ugyanis minden hó 13., 14. és 15-én veszi fel a magyar árukat Fiumében, majd visszamegy Triesztbe s onnan csak 27-én indul. Emellett a Lloydnak ez a leghosszabb járata, amely csak 22—23 nap alatt éri el Bombayt. Ezzel szemben a Trieszt—Bombay közötti gyorsjárat, amely havonként kétszer közlekedik, 15 nap alatt jut el Bombayba. Amíg tehát a magyar áru 5—6 hét alatt már Bombayban van, addig az osztrák két hét alatt rendelkezési helyére érkezik. Előadó szerint szükséges volna mielőbb egy Fiume és Bombay közötti magyar vonal felállítása, amelyek realitását jelentékeny részben biztosítaná a már manap hazánk és Kelet-India között fennálló kereskedelmi összeköttetés a melyet a magyar hajózási vonal kapcsán a legrövidebb idő alatt tetemesen meg lehetne növelni.

A kérdéshez a többek között az Atlantika jelenlevő vezérigazgatója, Pollacsek Jenő szólott hozzá, helyeselve az előadó által elmondottakat s kifejtve azt, hogy Magyarország kivitelenek a távol Kelettel való viszonylatában a magyar közgazdasági érdekeket csakis egy magyar hajójárat tudná kielégíteni. Megemlítette, hogy tudomása szerint a magyar tengerhajózás már a közel jövőben nagy fejlődés előtt áll s hogy a kormány gondja lesz arra is, hogy Fiumét Kelet-Indiával magyar járat kösse össze, tudatában annak a nagy fontosságnak, amelylyel e hatalmas fogyasztó és termelő terület hazánkra bír.

— **Sürgős védőfal építés a Recinánál.** A város a harmadfélmillió koronás függő kölcsön terhére többek között védőfalat is építet a Recina folyó mellett. A védőfal a folyó jobb oldalán Zvirnél kezdődik s a Susákra vezető hidig vonul. Ugy tervezték, hogy a munkálatokat csak később kezdik meg, de mert a folyó medrét már hosszabb idő óta nem tisztogatták s félnek, hogy a Recina esetleg kiönt, elhatározták, hogy a védőfal építést már most megkezdik. Az építésre vonatkozó előzetes engedély is megjött a pécsi kultur mérnöki hivataltól s így a napokban hozzáfognak a munkához. A tanács az építés megkezdéséről pénteken tesz jelentést a representanzának. Említésre méltó, hogy a nagy önrendelkezési joggal felruházott Fiume szabad város ilyen ügyekben egy vidéki város kulturmérnöki hivatalától függ.

— **Az óceán halottja.** A révkapitányságot értesítették, hogy a „Marta Washington” gőzösön New-Yorkból Trieszt felé való útjában május 6-án meghalt tuberkolózusban Czipő Borbála 22 éves szendrői illetőségű visszavándorlónő, kit az óceán hullámaiba temettek el.

— **A likai vasut.** Zágrábról jelentik: A mai kormánylapok a következő kommunikét közlik: Fel vagyunk hatalmazva a következő nyilatkozatra: A sajtóban az utóbbi időben terjesztett összes oly hírek, amelyek szerint a likai vasut építésének előmunkálatait befejezték, elejüktől végig valótlanok. E vasut építését, ha csak lehetséges, még az idei őszszel, mindenesetre azonban a jövő tavasszal megkezdik, mert a legmértékadóbb és az összes mérvadó tényezők nagyon érdeklődnek a vasutépítés iránt.

— **Dohányzállítmány a dohánygyár számára.** A „Carinthia” nevű osztrák gőzös ma Trieszt érintésével ideérkezett és 8000 bál dohányt hozott a dohánygyár részére.

— **Féltékenységből verekedtek.** Az óvárosban ma éjjel nagy botrányt csinált három munkás, akik mulatozás után hazafelé indultak s az utcán egy nővel találkozva, féltékenység miatt összeverekedtek. A rendőrök mindhármát a rendőrségre kísérték, ahol megállapították, hogy a verekedők Kipcich Dario bistrai és Blecich Viktor fiumei, továbbá Strelec Vince varasdi illetőségű napszámomosok, akiket az eljárás megindítása után szabadlábra helyeztek.

— **Kávébehozatal.** A braziliai államok kávékiviteli vámjának időleges fölemelése folyván a kávéexport mindinkább lanygul. Ez a visszaesés azonban csak az új aratási szezon kezdetéig fog fennállani és már a jövő hó folyamán ismét nagyobb lendületnek fog indulni a braziliai kávé forgalma.

Az elmúlt héten tartósan nyomott volt a kávéforgalom a trieszti piacon is. A „Carinthia” osztrák Lloye-gőzös mindössze csak 422 zsák kávéhozott Rioból, amely áru csak átmenetileg érintette az osztrák kikötőt. Newyorkból 4332 zsáknyi kávé importáltak Triesztbe. Hamburgból 828, Velencéből 295 és Havreből 183 zsák braziliai kávé került Triesztbe.

A braziliai forgalomban szolgálatot tevő gőzösek hollétérol az alábbi jelentések szólnak:

Az Adria hajóstársaság „Stefánia” nevű gőzöse május 1-én indult el St. Vincentből trieszt—fiumei útjára 1.500 zsák kávéval. A „Szeged” Adria hajó május 8-án érkezett rakományfölvételre Szantosba. A „Báró Fejérvár” még e hónap folyamán indul el Braziliába, ahol az új termésből máris 40.000 zsáknyi rakomány van előjegyzése.

Ez lesz az első nagyobb rakomány, mely az új szezonban Szantosból elhajózásra kerül. Az osztrák hajók közül a „Melpomene” e hó 15-én érkezett Bahiába, míg az Austro-Americana hajóstársaság „Sofia Hohenberg” — mely az Adria és az osztrák Lloyd mellett szintén részt követel magának a braziliai forgalomból, — a napokban indult el braziliai útjára, hogy ott nagyobb kávérakományt vegyen fel.

— **Szökés a szegények házából.** Tegnap éjjelkor egy rendőr bekisérte a rendőrségre Marianovich Mario 12, Corelli Clemente 11, Mazzarelli Olivo 11, Stiglich Vito 13 és Sersen Péter 11 éves fiukat, kik a szegények házából megszöktek. A szökevény fiukat reggel átadták az intézet vezetőségének.

— **Elfogott tolvajok.** A rendőrség tegnap éjjel letartóztatta Solonghi Lavoslav 38 és Biró Dániel 29 éves foglalkozás nélküli egyéneket, kiket azzal vádolnak, hogy a „Korona” vendéglőben egy szundikáló egyénnek ellopják 120 koronát, s azonkívül Blasen Anna szakácsnőt megfenyegették.

— **Gyermekek a kocsin alatt.** Gostich Lipót 5 éves fiút, tegnap délután a Piazza Scarpán egy arra haladó kocsin felülte. A kis fiu bal fülén és fején szenvedett könnyebb sérüléseket. Az elgázolt gyermeket a mentők a kórházba szállították.

— **Rendőri hírek.** Fest Antalné feljelentést tett a rendőrségen, hogy tizenegy éves fia Róbert fia napokkal ezelőtt eltávozott hazulról s eddig nem tért vissza. Azt hiszi, hogy a fiu Triesztbe ment Bortolo-Calcich ottani lótulajdonossal. A rendőrség megindította a nyomozást.

Maraghino Ferenc kőmives és Vosilla Antonia fiumei lakosokat letartóztatták, mert Traven Rudolf kárára állítólag 291 korona értékű lopást követtek el. A vizsgálatot megindították s az iratokat az ügyészéhez áttették.

Pörcz Róza feljelentést tett Lengyel Mária fiumei lakosnő ellen, hogy a megőrzés végett neki átadott postatakarékpénztári könyvből kétszáz koronát kivett s több lapot kitépett. Lengyel Mária ezután Bródba szökött, ahol ma a fiumei rendőrség távirati megkeresésére letartóztatták s ideszállítják.

Carlevaris József, Stór Károly, Scrobonya Rudolf osteriatulajdonosokat a záró óra be nem tartásáért feljelentették.

Michich Péter inrokat az éjjel előállították a rendőrségen, mert a Via San Vito egyik osteriájának ajtajában ellenszegült a rendőröknek, akik a záróra miatt el akarták őt távolítani a helyiségből. Megindították ellene az eljárást.

— **A kikötőből.** Május 25. Érkezett „Carinthia” osztrák gőzös Triesztből 8000 bál dohánnyal, 700 zsák lenmaggal és 400 zsák korpával, „Stefánia” magyar gőzös Buenos-Ayresből 2000 tonna lenmaggal.

Indult: „Gintia” osztrák gőzös Konstantinápolyba 110 tonna cukorral és 60 tonna vegyes áruval.

Színház és Művészet.

Szoyer Ilona bucsufellépte.

Az „Angot asszony leánya” címszerepében bucsuzott el tegnap este Szoyer Ilona, a m. kir. Operaház kiváló művésznője, hálás, fiumei közönségétől. Gyönyörű szopránját csak tegnap csillogtatta igazán Szoyer. Koloraturája oly kristálytisza, amilyennel kevés énekesnő dicsekedhetik. A második felvonásban betétként énekelt Verdi-féle „Bolero” előadásával tetőpontra ért a hallgatóság lelkesedése; zugó taps és lelkes ujrázás hangzott fel és a művésznő megismételte ezt a ritkán hallott nehéz énekszámot. Játéka is kiváló volt, bájosabb subrettet Szoyer Ilonánál alig lehet elképzelni. Szentgyörgyi Lenkéné is őszinte nagy sikere volt tegnap és kedves játéka mellett örömmel konstatalta a közönség, hogy meglepően jól énekelt. Cseöregh is jól állta meg a helyét ugy énekben mint játékban. A többi szereplők a legjobb tehetségükkel járultak az est sikeréhez. Különösen Bérczi, Rogoz és Cseh Iván mókáikkal és Havassi Szidi kitünően eljátszott kofaszerepében. A zenekart Müller karmester vezette kiváló szakértelemmel.

— **Heltai jutalomjátéka.** Ma este lesz a Fenicse-szinkörben Heltai Jenőnek, a kitünő és disztíngvált játéku kórikusnak jutalomjátéka. Ez alkalommal előadásra kerül 3 egyfelvonásos (Az állatkertben, Az alszikós és Disznótör a Lipótvárosban), Nyárai Antal pedig nagy kabaret előadást rendez, melyen kivüle Kállai Jolán, Bércziné Horváth Irma, Lajthay és Cseh Iván lépnek fel. Heltai népszerűsége és a kitünően összeállított kabaret-műsor bizonyára nagy közönséget fog ma este a színházba vonzani.

— **A Márfy kiállítás.** Tegnap és ma is igen szépszámu közönség látogatta Márfy Ödön festő képkiállítását a Klotild-utcai felsőbb leányiskola dísztermében. A tegnapi nap folyamán ismét két kép kelt el, a mennyiben Forray Miklós megvette a „Tizian másolatát” és a „Nő a tükörrel” című képet.

Mint már tegnap jelentettük a kiállítás helyiségében 26-án (szerdán) délután fél 5 órakor nagyszabásu művészelőadás lesz, a melynek keretében gróf Vay Sándor felolvas. Nyáray Antal humoros előadást tart és a szintarsulat elsőrendű művészei és pedig: Szentgyörgyi Lenke, Kállay Jolán, Heltai és Lajthay fognak közreműködni.

A kiállítás egész héten nyitva van s naponként délelőtt 10—1 óra, délután pedig 3—6 óra között tekinthető meg 60 fillér belepódi mellett.

Távirat ◀▶ Telefon.

Uj kibontakozási tervezet.

BÉCS máj. 25. A „N.-F.-Presse” és a „N.-Wr. Tagblatt” ma reggeli számában valószínűleg közös forrásból új kibontakozási tervezet közölnek új paktum alapján. A tervezet szerint a függetlenségi pártnak biztosítják a kormányt, mely Ausztriával újabb husz évre gazdasági kiegyezést köt és meghosszabbítja a közös bank szabadalmát is. Ellenértékül felállítják azonban a közbeeső vámvonalat, de nem minden árucikkre, felveszik a készfzetést és bizonyos katonai reformokat léptetnek életbe. A két bécsi lap közleménye szerint a tervezet Kossuthtól származik és Wekerle Sándor miniszterelnök a napokban vitte fel Bécsbe.

A kibontakozási tervet megcáfolják.

BUDAPEST, máj. 25. A két bécsi lap hire a magyar politikusok körében nagy feltűnést keltett s még a délelőtti folyamán megcáfolták. A Kossuthoz közel álló félhivatalos Magyar Tudósító szerint ugyanis a két bécsi lap hire önkényes kombináció.

A miniszterelnök Bécsben.

BÉCS, máj. 25. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtti fogadta a magyar házban Vértessy Sándort, a király személye körüli minisztérium államtitkárát, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Tizenegy órakor Wekerle a külügyminisztériumba hajtatott, ahol meglátogatta Aerenthal külügyminisztert. Wekerle csak holnap jelenik meg a királynál kihallgatáson s még holnap délután Budapestre utazik. A válság ügyében döntés most sem történik. Minden jel arra vall, hogy a válság lefolyása hosszú lesz.

A végrendelet hamisítók bűnpöre.

BUDAPEST, máj. 25. A budapesti bűntető törvényszék ma folytatta a Gelléri Szabó János-féle végrendelet hamisítás ügyében a tárgyalást. A tárgyalás során Battik Sándorné hirtelen elájulva lefordult a székről. Kivitték a folyosóra, ahol sikerült eszméletre téríteni. Az orvosok megállapították, hogy a dolog nem komoly, a törvényszéki elnök azonban ma felmentette Battiknét a további tanú kihallgatás alól. Az incidens után folytatták a tárgyalást.

Óriási vihar.

ARAD, máj. 25. Ma éjjel óriási vihar volt itt s diónagyságu jég esett. A villám beleütött a dohányraktárba, amely teljesen leégett. A kár igen nagy.

Magyarország az olasz kiállításon.

BUDAPEST, máj. 25. Zanella Richard ma délelőtti megjelent a képviselőházban s az interpellációs könyvből interpellációt jegyzett be a miniszterelnökhöz, hogy hajlandó-e Magyarország a Rómában és Turinban az olasz egység félszázados jubileuma alkalmából rendezendő kiállításon résztvenni.

A Kardos család megszökött.

BUDAPEST, máj. 25. A Kardos család bűnyűgyében mára volt kitzve a kir. táblán a fellebbezési tárgyalás, amelyen azonban egyetlen Kardos sem jelent meg. Béla dr. ügyész utasította erre a rendőrséget, hogy a Kardos család tagjait nyomozza ki és vezesse elő. A rendőrség kereste is őket, de csakhamar nagy meglepetésére megállapította, hogy a Kardos család valamennyi tagja hetekkel ezelőtt eltávozott Budapestről. Valószínűleg Amerikába szöktek.

A budapesti pincérsztrájk.

BUDAPEST, máj. 25. A pincérek sztrájkja csütörtököt mondott. Huszonhét kávéházban a sztrájkolók száma összesen 200, míg 281 kávéházban a pincérek normális módon dolgoznak. Néhány kávéház rendőri felügyelet alatt áll. Rendezavarás eddig nem történt.

A török kormány programja.

KONSTANTINÁPOLY, máj. 25. A nagyvezér tegnap a kamarában fölolvasta a kabinet programját. A program részletesen felsorolja a forradalmi agitációkat és az április 13-iki eseményeket, továbbá az elfoglalt hadsereg érdemeit, mely mindenütt szétverte a rendezavarókat. Az expozé beszámol a trónváltásról is.

Bizalom a török kabinetnek.

KONSTANTINÁPOLY, máj. 25. A kormány programja fölötti tárgyalás zajosan folyt le.

Vége a kamara 191 szavazattal 5 ellen bizalmat szavazott a kabinetnek. A szenátus is, miután a belügyminiszter a programot fölolvasta bizalmat szavazott a kabinetnek.

Fényszóró robbanógránátok.

PÁRIS, máj. 25. Toulonban nagyfontosságú kísérletek folynak újfajta világítógránátokkal, amelyek a robbanásakor az ellenséges hajót 16—18 mérföldnyi távolságban is jól megvilágítják, jobban, mint a villamos reflektorok. Ezeket a gránátokat feltalálójuk fényszóró gránátoknak nevezte el. A kísérleteknél Delamotte tábornok tüzérségi főfelügyelő is jelen volt.

Amerikai dreadnoughtok.

NEW-YORK, máj. 25. A tengerészeti államtitkár kijelentette, hogy a flotta 1911. évben két Dreadnoughttal és 5 torpedóhajóval szaporítani fog, dacára annak, hogy Taft elnök által a tengerészeti költségvetésben 10 millió dollár törlés rendelkezett el.

Minden a kihordas- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikai intézet. — Fürdőkabinök a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — **Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina** — **Grand Hotel Lido.** Villák. Parkok. Automobilok.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Teljesen új műsor.

Gita Spiro német énekesnő,
Mina Consuelo olasz énekesnő,
Bihari Mancsi és Rózi magyar szubrettek,
Lilly de Horré bécsi szubrett,
D'Argent—Comegna excent. átvált. kettős.
Dóri Gita magyar szubrett,
Elly Rigge bécsi szubrett.

Esténként fényes bohózat.

Karmester: Virgilio Virgili

Rendező: Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj I kor.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

**Naponta frissen
vágott sertésus.**

Saját olvasztású kitűnő
disznósír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó
árakban

Szathmáry György
hentes üzletben kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

Szájpadlás nélküli
fogakat fogsorokat
aranykoronákat és hidakat, továbbá minden
e szakmába vágó műdolgotak jutányos
árakon készít

PÁLMAI ISTVÁN fogműterme

Fiume De la Ville szálló II. em.

Nyitva d. e. 9—12-ig d. u. 3—8-ig.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket hygienikus Tetrá-szövetből készülték, amely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Nyári lakás Abbaziában

mely 3 vagy 4 szobából és konyhából áll, Abbazia központjában teljesen bebutorozva kiadó június 1-től szeptember elejéig 600 vagy 800 koronáért. Közellebit Löw dr-nál Abbazia, Mandria Bazar.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vilányos készülékekkel, hajfestés, manicure, pedicure és mindennemű haj- és fésülési munka kifogástalan jó és gyors kivitelben végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KÖRZŐ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

Szállodai szoba, reggeli, ebéd és vacsora
együttvéve havi 90.— koronáért.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában
Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

Fiumétől egy órányira (naponta 8 szori
hajóösszeköttetés) közvetlenül a tenger-
part mellett gyönyörű fekvésű villában
több elegánsan berendezett szoba

kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toilettecikkek és szépítőszeres stb. stb.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevé-
telei vannak és igen csekély
üzleti költséggel dolgozik --
egyedülálló hölgynek is alkal-
mas -- elköltözés miatt
azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona.
Közelebbit e lap kiadóhivata-
lában.

Lido-Velence Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, újonnan épített szálló gyönyörű, csendes
fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.
Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, köz-
ponti fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hölgyterem.
Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

Cirkvenica

Palace Hotel **THERAPIA** Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.

Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. **Gróó Béla.**

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.

készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Gra-
ham- és rozskenyeret. Ezen-
kívül elfogad sütésre kenyeret
és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső
budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersültek postai csomagban is
szétküldetnek.

A legjobb asztali ital a

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványviz. Nem feketíti meg a bort.
Kapható az összes drógériákban.
fűszerüzletben és gyógyszerházakban.

Képviselő és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Via Canale 2 sz.
Telefon 777.

Első magyar divatszalon

MAISON ROSA

FIUME, Via Governo 9.

Párisi és bécsi kalapmodellek
állandóan raktáron.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a
pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifo-
gástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva.

Estéknént cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel **DÖMÖTÖR JÁNOS.**

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül
a tenger partján saját fürdővel és
kittinó konyhával. -- Mérsékelt árak

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrassy
(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —
Magyar lapok! — Modern kényelem

CONFISERIE FRANCAISE

(Kugler Henrik utóda Gerbeaud)

fiumei főraktára

megnyilt az Europa szállóban Piazza Dante.